

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnemu prejemcu:	K 22—
jo leto	12—	celo leto	K 22—
pol leta	6—	pol leta	11—
četrt leta	2—	četrt leta	5—50
meseč	1—90	na mesec	1—90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

uredništvo: Knafove ulice št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 84.

Slovenski napredek pri deželnozborskih volitvah na Koroškem!

»Mi napredujemo«, tako klicemo lahko nain nasprotnikom v strah in našim prijateljem v veselje. Od kar se je slovensko Katoliško poslovno društvo na Koroškem začelo postavljati bolj na narodno podlagu in goji tudi narodno vprašanje in narodni napredek, videti je zoper polem Koroškem veselje gibanje. To se je posebno pokazalo pri zadnjih deželnozborskih volitvah, kjer so koroški Slovenci nastopili popolnoma edino z svoje kandidate.

Poglejmo najprej volitve v splošni kuriji! Pri volitvah pred 6. leti Slovenci takoreč v poštev niso prišli. Sedaj pa so nastopili s tako silo, da se je vrlada kar začudila. Najbolj pa so bili presenečeni in prestraseni nasprotniki sami.

Voljni okraj Podjunska dolina, so naši Nemci seveda nalašč zvezali z mestom Celovec, ker so mislili, da na ta način ne bo nevarnost, da bi se ga Nemcem moglo kdaj iztrgati. Oropati so torej hoteli ne samo dolino za poslanca, ampak tudi kmetsko prebivalstvo s tem, da so pridružili mesto Celovec, ki se seveda posebno v zadnjem času precej razširja in veča. Prav peklenko so računali s tem, da se mesto hitrejše razvija kot dejela in da je v mestu vedno več prebivalstva, dočim na dejeli prebivalstvo ne rase tako hitro, tem manj, ker gre mnogo ljudi v mesto.

Toda ta račun je bil v redu samo pri prij volitvi. Že sedaj bi bili skoraj pravica in slovenska zavednost zmagali. Pri prvi volitvi je dobil slovenski kandidat Grafenauer celih 180 glasov več kakor nemškonacionalni in nemškatarski kandidat dr. Metnitz. Lahko pa trdimo, da bi bili Slovenci že pri prvih volitvah zmagali, ako bi nam bilo vreme količaj naklonjeno. Tako pa naši najbolj zavedni kmetje v goratih krajih niso mogli k volitvi, ker jim je sneg branil iti od doma. Na dan volitve je bilo vreme jako slabo, tako da je moralno več sto volilev doma ostati. Vrhutega sta bila na dan volitve dva sejma, in sicer v Celovcu in Velikovcu. Mnogo naših kme-

rov je bilo primoranih iti na sejme, kjer so morali različne stvari prodajati ali nakupovati. Tudi ta dva sejma sta torej kako mnogo škodovala. Najboljši dokaz za to je okolnost, da smo tri dni pozneje pri ožji volitvi med Grafenauerm in Metnitzem dobili kar za 1000 glasov več. Gotovo pa bi bili pri lepem vremenu že pri prvi volitvi dobili še več glasov, kakor pri drugi, tako da bi bil Grafenauer takoj zmagal.

Nemei sicer niso mislili, da dobri Grafenauer toliko glasov. Iz previdnosti pa so se zvezali že prej s socialističnimi demokratimi, da bi jim prikakli ožji volitvi pomagali tudi ti. Naši nemškutarji, ki se vedno hvalijo, kako so vneti za kmeta, so volili kapitalista in zastopnika mesta dr. Metnitz, od katerega so pravili plakati v Celovcu, kako da je vnet za mesto Celovec. Naši nemški nacijonaleci, ki imajo vedno usta polna, kadar se gre za vprašanje, kdo več stori za kmeta, so podali roko socialističnim demokratom in se zvezali z ljudmi, ki so največji sovražniki kmetov in posebno največji sovražniki slovenskih kmetov, ker se socialistični demokrati na Koroškem še nikdar niso pokazali Slovencem pravice. Samo na ta način je bilo močne nemškemu mestnemu kapitalistu zmagati nad delavnim in pridnim slovenskim poslancom Grafenauerjem.

To je seveda samo zmaga na papirju, v resnici pa je tak poraz, da boli sramoteni ne more biti. V resnici so nemškutarji v zvezi s socialističnimi demokratimi v ožjih volitvah v tem okraju prav hudo tepeni, kar bi se bilo pokazalo tudi v številkah, če bi nasprotnikom ne bil pomagal sneg in sejm.

Tudi v Rožni dolini, katero so Nemci seveda nalašč zvezali z beljasko okolico, je dobil slovenski delavec toliko glasov, da vrlada kar ni mogla verjeti, da Slovenci v Rožni dolini tako napredujemo. Tukaj pa so se naši nemškutarji pokazali v posebno lepi inči. V začetku so agitirali po celi Rožni dolini za svojega nadučitelja Bruggerja in obetali našim kmetom zlate gradove. Ko so pa prišli v ožjo volitev s socialističnim demokratom, so izdali svoje kmete s tem, da je nemškonacionalni kandidat na enkrat izjavil, da ne kandidira in da prepusti mandat socialističnemu demokratu.

Izjava vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.
Inserati veljajo: petorostopni petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto	K 25—	za Nemčijo:	celo leto	K 28—
	pol leta	13—		za Ameriko in vse druge dežele:	
	četr leta	650		celo leto	K 30—
	na mesec	2-30			

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnemu: Knafove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Vladu ugodi zahtevi velesil ter odpolje Avstro - Ogrski noto, ki jo nadsvetujejo poslaniki teh velesil.

Belgrad, 30. marca. Ministrski svet je sklenil, da se Srbija v celem obsegu pokori zahtevi velesil. O tem sklepku je bil obveščen srbski poslanik na Dunaju. Vrlada bo jutri poročala skupščini o intervenciji velesil. Nato bo poslanik dr. Simić na Dunaju dobil nalog, da vroči avstro-ogrski vrladi noto, ki jo nasvetujejo velesile.

Mostovi med Berlinom in Petrogradom so razdejani . . .

Pariz, 30. marca. »Journal« piše: Prav kar končana epizoda vzhodne krize zapušča kal sovrašta, cigar sadove bomo kmalu videli. Med Berolinom in Petrogradom so mostovi za nedogleden čas razdejani. Če je Rusija v položaju, da se bo spominjala in čakala, Francija ne bo imela vzroka se o tem pritoževati.

Združitev obeh srbskih držav.

Praga, 30. marca. »Venkov« javlja iz Belgrada, da bo Avstro-Ogrska odstopila Srbiji par otokov na Drini v svrhu regulacije meje. Mednarodna konferenca za ureditev balkanskega vprašanja se sestane v Londonu. Ruska vrlada se trudi, da bi obe srbski državi združila v krepko celoto proti agresivni germanizatorski politiki.

Velika srbska skupščina.

Belgrad, 30. marca. Ob 10. dopoldne je posetil turški poslanik ministrskega predsednika Novakovića ter ga obvestil, da stoji Turčija glede aneksije na istem stališču kakor velesile. Istočasno so imeli poslaniki Rusije Francije, Anglije in Italije konferenco v angleškem poslaništvu. Ob 11. so se poslaniki odpeljali v ministrstvo zunanjih del, kjer je angleški poslanik v pristnosti drugih poslanikov vročil ministru dr. Milovanoviću spomenico glede izjave, ki jo naj da Srbija Avstro - Ogrski. Po približno pol ure so ministrstvo zapustili nemški, francoski in italijanski poslaniki. Angleški in ruski poslaniki sta ostala pri dr. Milovanoviću približno pol ure. Ruski poslanik Sergejev je kot zadnji zapustil ministrstvo.

B

e

l

e

g

r

a

d

r

a

a

n

i

c

s

t

i

c

n

a

i

c

s

t

i

c

a

n

i

c

s

t

i

c

a

n

i

c

s

t

i

c

a

n

i

c

s

t

i

c

a

n

i

c

s

t

i

c

a

n

i

c

s

t

i

c

a

n

i

c

s

t

i

c

a

n

i

c

s

t

i

c

a

n

i

c

s

t

i

c

a

n

i

c

s

t

i

c

a

n

z vso energijo treba delovati na to, da se doseže carinska unija z Bolgarsko ter se na ta način dobi izhod na morje. Razne opozicionalne stranke izjavljajo, da je sedaj prišel čas, da se resno prične razpravljati o personalni uniji med Srbijo in Bolgarsko. Ako pride do uresničenja tega načrta, bi bolgarski kralj Ferdinand zasedel tudi srbski prestol, vendar bi pa nadalje rezidiral v Sofiji, dočim bi vladal v Srbiji regent, za katerega je določen Nikola Pašić.

Velesile računajo s spremembo na srbskem prestolu?

Dunaj, 30. marca. V avstrijskih diplomatskih krogih zatrjujejo, da velesile računajo z možnostjo, da nastane kakšna sprememba na srbskem prestolu. Za ta slučaj so se velesile zedinile glede teh-le točk: 1. Velesile ne bodo pod nobenim pogojem dovolile, da bi se v Srbiji proglašila republika in 2. Ako bi prišlo do volitve novega kralja, bodo velesile naznaniile srbski vladi svojega kandidata in izrekli željo, naj se tega proglaši za kralja.

Ruske oblube Srbiji.

Belgrad, 30. marca. Minister dr. Milovanović je danes poročal v klubu staroradikalne stranke o intervenciji velesil. Med drugim je rekel: Rusija je srbski vlasti oblubila, da bo pri ugodni priliki in pri boljši politični konstelaciji v Evropi vzela v svojo roko obrambo interesov srbskega naroda. Ta prilika se bo kmalu ponudila pri rešitvi makedonskega vprašanja.

Dopisi.

Iz Metlike. »Svobodna Misel« je dostikrat provzročila, da je moral marsikateri kaplan zaradi nje brusiti pete. Tudi našemu g. Petru nikakor ne da miru. Spravil jo je na prižnico in stresel tu vso svojo jezonano. Povrh še nad »Sokolom«. — »Slovenski starši, ne posiljavajte svojih otrok k »Sokolu«, ker tam so svobodomiseli, tam so brezverci.« — No, gospodine Peter, le brez skribi bodite. Pri »Sokolu« ni navada, da bi se bavili s politiko in še manj, da bi kdo jemal komu versko prepričanje. Pri »Sokolu« ima vsak svobodo; kar mu srce veleva, to lahko vernuje; eno le se zahteva, da hinavec ne sme biti v sokolskih vrstah. Pa ravno to Vam, g. Peter, ne ugaja, da so Sokoli pošteni in odkritosrčni fantje, ki se nikomur ne klanjajo. Sedaj svarite tudi ženske pred Sokolom, češ, da naj ne hodijo telovaditi med »brezverce«. Tu povemo le toliko: Ko bo ustavljen ženski odsek pri Sokolu, gotovo ne bomo prišli po recept k »Marijini družbi«. Tisoč in tisoč žen je pri Sokolu in vse so ponosne na to, niti eni ni treba gledati v tla. A Marijine device?! Se eno. Ali Vam je, g. Peter kot posvečenemu mašniku cerkev tako malo sveta, da je onečaščati z agitacijo. Kraj, kamor hodi sto in sto ljudi, da bi slišali božjo besedo, izrabljate za tako nizke namene kot je obrekovanje Sokola. Nazdar!

„Veleizdaljniški“ proces v Zagrebu.

Pri včerajšnji razpravi se je nadaljevalo zaslišanje absolviranega pravnika Živkovića. Otoženec je odločno zanikal, da bi bil udeležen pri kakrškoli revolucionarni propagandi. Na vorašanje drž pravnika, da je bil v Belgradu, je odgovoril, da je bil, ter pripomnil, da ta poset ni ničesar sumljivega, saj je sam drž pravnik Accurti bil večkrat v Belgradu, kjer ima sorodnike celo med srbskimi častniki. V nadaljnji svoji obrambi je Živković naglašal, da je mlajša srbska generacija tetila za tem, da dvigne to male Hrvatsko terji pribori svobodo in blagostanje. V to je bilo potreba propagirati slogan in edinstvo med Hrvati in Srbi. Na ugovor drž pravnika, da so Srbi to edinstvo samo takrat razglasili, kadar jim je kazalo, je obtoženec odločno protestiral, da bi se njemu imputirala neodkritosrčnost. On in njegovi so misljeniki so prepričani, da je sloga in edinstvo med Srbi in Hrvati edini spas tako za srbski, kakor za hrvatski narod. Po tem načelu so uravnali vse svoje ideje ter skušali to idejo razširiti v najširše narodne sloje.

Živković je nadalje dokazoval, da raba cirilice ni »veleizdaljstvo«, ker so pravice cirilice zakonito zajamčene. Pokazal je bankovec, kjer je na avstrijski strani natisnjena vrednost tudi v cirilici. Ako je raba cirilice veleizdaljski čin, potem bi avstro-ogrsko banko morali obtožiti veleizdaje. Na očitanje drž pravnika, da je iz obtožnice razvidno, da je bil v zvezi s kraljevinou Srbijo, je Živković slovesno izjavil: Mi nismo

imeli nikakršne zveze s Srbijo. Če bi jo pa imeli, bi jaz to odkrito prisnal. Ko je drž pravnik izjavil, da ga ne bo več izpresačal, se mu je Živković poklonil ter se obrnil k braniteljem. To je Accourtija silno razjarilo, češ, da mu je obtoženo s tem, da mu je okremlil hrbat, hotel izraziti svoje zančevanje, ter je zahteval, naj sodni dvor obtoženca za to kaznuje. Sodijšče je seveda Accourtije zahtevali ugodilo ter Živkovića obasido v 24 urno temno s trdim ležiščem radi — »nedostojnega vedenja«.

Pri popoldanski razpravi je stavljal vprašanja na obtoženca njegov branitelj dr. Lukinić. Na vsa ta vprašanja je Živković odgovarjal konformno kakor drugi obtoženci. Dr. Lukinić je »nato staval predlog, naj se prečita in priklopijo spisom: nemško srbsko tiskane vojaške pozivnice, razširjene v Dalmaciji, Mikloščevu domu, »Monumenta Serbiae«, kjer se dokazuje, da je bila cirilica nekaj diplomatsko pismo, in manifest cesarja Frana Josipa I. z dne 15. decembra 1848, ki je bil tiskan v cirilici in kjer izrečeno omenja »hrabri srbski narod«. Sodni dvor je odklonil ta predlog in ugodil samo zahtevo, da se prečita cesarski manifest iz leta 1848. Ob 2. popoldne je bila razprava prekinjena.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. marca.

— **Občinski svet Ljubljanski** ima v petek, dne 2. aprila 1909, ob šestih popoldne v mestni dvorani svojo redno sejo. Ker je za sklepanje o točkah IV. in 2. dnevnega reda v smislu § 57. občinskega reda potrebna kvalifikovana večina, jstreba, da se gg. občinski svetniki udeležejo polnoštivalno. Dnevni red javne seje: I. Naznanila predsedstva. II. Citanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega in pravnega odseka poročilo 1) o dopisu županovem glede ureditve razmerja med mestno občino in »Dramatičnim društvom« v Ljubljani; 2) o pogodbi med mestno občino in vodovodno zadrugo v Spodnji Šiški glede oddaje vode iz mestnega vodovoda. IV. Finančnega odseka poročili 1) o ponudbi »Ljubljanske kreditne banke« za od kup vseh stavbnih parcel na zemljišču starega vojaškega preskrbvališča, odnosno za od kup parcel št. I in II ob Dunejski cesti; 2) o ponudbi twrdke G. Löwenfeld na Dunaju za odkup zemljišča ob državnem kolodvoru in prošnji, da se ji nekaj zemljišča ondi da v najem. V. Stavbnega odseka poročilo o prošnji Vere pi. Valente in dr. Ericha Moscheta za sprengled vkojižbe reverza glede neke preizdave v najujini hiši v Frančiškanski ulici št. 12. VI. Policijskega odseka poročilo o dopisu mestnega magistrata glede vpeljave oznanjevanja splošnih vremenskih poročil s signalne postaje na Ljubljanskem gradu. VII. Šolskega in finančnega odseka poročilo o prošnji društva »Mladik«, naj bi mestna občina njeni pravipravljalo ljudske šole za mestni deklinski licej prevzela v lastno upravo. VIII. Šolskega odseka poročilo o porabi dotacije za l. 1908 na I. mestnem otroškem vrtcu. IX. Olepševalnega odseka poročilo o dopisu županovem glede naprave novega parka na travniku ob severni strani Laternmannovega drovoreda. X. Direktorja mestnega vodovoda poročilo o prošnji Ivana Ogrina za odpis deine vsote stroškov ob podaljšanju vodovoda do njegove hiše. V tajni seji prideta na razpravo obrtnega odseka poročili: 1) o prošnji delniške družbe zdrženih pivovarjan Žalec in Laški trg za podelitev gospodinjske koncesije; 2) o prošnji Frana Kapeša za prenos gospodinjske koncesije mladotletnih Sedejevih otrok.

— **Občinske volitve v Spodnji Šiški.** Poroča se nam: K zelo stvarnemu pojasmilu g. Frana Burgerja o naših volitvah v Vaši sobotni številki, blagovolite g. urednik sprejeti še sledeči dodatek. [Nerenesčna je namreč trditev, da bi bila v Sp. Šiški zmagala v vseh treh razredih socialno demokratična stranka; zmagala je namreč le v III. razredu, kjer so volilci skorajdane sami železničarji in je bilo torej pričakovati, da ti prodro. Glede volitve v II. in I. razredu pa najsluši sledi: Že nekaj časa sem opažalo se je, da dosedanj občinski odbor — na čelu mu radi krivega pričanja odstavljeni župan Burger — ni bil več sposoben upravljati tako občino, kakor je Sp. Šiška; saj so to Ljubljanci, ki nas prav pogosto posečajo, sami najbolje uvedeli in opravičenim pritožbam ni bilo končno ne kraja. Takih cesta, kjer so v Ljubljanskem predmestju Sp. Šiški, ki šteje nad 3000 duš in katere danes ne moremo več imenovati — kjer jo nazivlje narodna pesem — ni najti nikjer na Kranjskem in še kje drugje. Cestno-policjskega reda za deželo kranjsko tukaj sploh ne poznamo. O kaki javni razsvetljavi

tudi ni govora. Če je v praktiki narisau mesec, se na take dni ulične leščerbe sploh ne pričo ne osiraže se na to, ali je noč temna ali svetla. Vobče delalo se je tako, kajor so je to aljubilo Burgerju ter njegovim kincem. Tega početja pa so se občani naveličali in korenita remedura je bila nujno potrebna. Kake agitacije zoper stari odbor sploh ni bilo potreba, kajti postavili so take kanilate, da se moramo smejeti, če posmislimo, da bi kak šolski sluga, kak tesarski delovodja in take vrste ljudje, ki plačujejo komaj par kronic davka, komandirali vso Šiško in odločevali o usodi občanov, ki plačujejo do pet in še več sto kron davka. To spričuje jasno tudi dejstvo, da so celo najzvestejši pristaši starega odbora ali ostali doma ali pa volili nasprotno Trditev, da se je sklepal kak kompromis z Nemci, je popolnoma iz trte izvita in so le-ti sami komaj čakali, da bi bile že skoraj nove volitve, ki so zavlekle za 5 mesecev le v sled užorne sestave volilnega imenika. Če jim n. pr. kak volilec II. razreda ni ugajal, brž so ga potisnili v III. razred; če pa je bil kak njih pristaš v III. razredu, a bi ga bili rabili v II. razredu, pomaknili so ga v ta razredne zmene se za za to, ali plača predpisani davek ali ne. Najboljši dokaz, kako potrebna je bila preosnova občinskega odbora v Sp. Šiški, je dejstvo, da je bil izmed osemnajstih sedanjih odbornikov na novo izvoljen le eden. Novosestavljeni odbor pa je tak, da smo z mirno vestjo pričakovati, da bude marljivo delal le v prid občini Sp. Šiška. — Op. ured.: Bomo videli, če se to uresniči.

— **Javni shod za slov. vse-udilišče** se vrši v Idriji prihodajo nedeljo v pivovarni pri »Črnem orlu«. Začetek ob 9. uri dopoldne.

— **Gospodarsko napredno društvo za šentjakobske okraje** je imelo v ponedeljek zvečer v gostilniških prostorih g. Lovra Šarca na Karlovski cesti primeroma prav dobro obiskan mesečni društveni shod, katerega se je tudi udeležil državni poslanec g. župan Ivan Hribar. Ko je predsednik g. Bergant na kratko pozdravil g. župana in zborovalce, je poročal društveni tajnik o izvedbi odborovih sklepov. Informiral se je pri deželnem odboru v zadavi olajšav pri plačevanju deželnih naklad na po potresu novo-zgrajeni hiši v Ljubljani, ki so zapadlo do konca l. 1907, in poizvedel, da deželni odbor dovoljuje plačevanje teh naklad v polletnih obrokih in sicer največ v desetih. Vsak posestnik mora vložiti tozadovno prošnjo na deželni odbor, ki potem prisodi po gmotnih razmerah prisilca, v kolikih obrokih naj plača za ostale naklade. Društvo je nadalje pripravljeno iti svojim članom na roko pri sestavljanju takih prošenj. Društvo je nadalje vložilo prošnjo na mestni občinski svet za na napravo postajališča električne cestne železnice ob križišču ulice Sv. Florijana, Rožnih ulic in Julie na Grad. Društveni odbor je sklenil priporočati kandidaturo g. Fr. Berganta pri letoskih dopolnilnih volitvah v mestni občinski svet. Po priporočilu gosp. Urbančiča je shod tudi odobril Bergantov kandidaturo. G. župan je pojasnil, da se bo cesta do Ljubljane, ki bo vezala preko novega mosta Karlovsko cesto, Opekarsko cesto uredila tedaj, ko bo Ljubljanca regulirana. Tedaj se napravi tudi kanalizacija. Glede obrtne šole je izjavil, da bo stvar nekajko zastala, ker je finančno ministerstvo vsed potrebenčin za vojaštvo začasno ustavilo vsa izplačila, ki niso v letošnjem proračunu, mesto samo pa ne more žrtvovati celega milijona kron, na kolikor je proračunana stavba nove obrtne šole. Ker pa je Kranjska hranilnica v svoji hiši odpovedala obrtni šoli prostor, gradi se začasna stavba za obrtno šolo na Prulah. Glede ljudske šole v Prulah izjavil g. župan, da namenava sicer občina zgraditi novo ljudske šole v Ljubljani, ki niso v letošnjem proračunu, mesto samo pa ne more žrtvovati celega milijona kron, na kolikor je proračunana stavba nove obrtne šole. Ker pa je Kranjska hranilnica v svoji hiši odpovedala obrtni šoli prostor, gradi se začasna stavba za obrtno šolo na Prulah. Glede ljudske šole v Ljubljani res veliko plačuje, zato pa mora tudi dobiti svoje pravice, zato pa je tudi treba delovati z vso silo proti tisti klerikalni ostudnosti, ki danes sili na dan. Dr. Sviligelj je ravno tako poudarjal potrebo krepitev napredne organizacije na političem, prosvetnem in gospodarskem polju, da ostane Ljubljana slej ko prej trdujava svoje, svobodne meščanstvo. Doktor Žerjav v poudarja, da je društvo za dvsorski okraj največjega pomena za splošno organizacijo, kajti v njem so se pred vsemi združile vse moči mlajših in starejših, in se je tu tudi najlepše pokazalo uspeh združevanja, ki je tako trdno, da nas ne spravi narazen nobeno obrekovanje več. Predlog gosp. Kapeša na polletno pobiranje članarine se prepusti v rešitev odboru

drž. poslanca Ivana Hribarja ter drž. poslanca dr. Ivana Tavčarja. Nadalje je poudarjal, da se je društvo ustanovilo, ker je bila taka organizacija stranki nujno potrebna, ker bi brez nje sploh ne mogla izhajati. Društvo ni najstarejše, ali vendar si je pridobil posebno s svojimi impozantnimi shodi lep ugled. Sicer je pa delovanje društva zelo težavno, ker je okraj jeko mešan. Pričakovati je pa, da bodo uspehi v prihodnjem letu še boljši, ko bo društvo tudi skušalo oživovtroriti svojo javno čitalnico. Končno pozdravi še zastopnika »Slov. Naroda«, ki je vedno rad prihodil društvene objave. — Zapiski ustanovnega občnega zborja se prečita in odobri. Tajnik Est poroča, da je imel društvo zelo do 14. aprila l. l. sedem sej, v katerih so se reševala razna društvena vprašanja, posebno glede knjižnice, poštne filialke na Tržaški cesti, obrtne šole, katera naj bi se zidala na Mirju, češ, ker vrla smatra svet na Prulah pre makroten. Društvo je priredilo dobro uspel zabaven večer, postalo razenje resolucije na obč. svet in poslanec Hribarju, priznil dva velika shoda v »Mestnem domu«, da protestira proti neznenemu postopanju deželnega predsednika in šolskega referenta pr. imenovanju tretjega dež. šolskega nadzornika in pa da poročajo deželnini poslanec o svojem delovanju. Začelo se je tudi s poljudnimi predavanji, ki pa se niso prav obnesla. Društvo se je udeležilo pogreba narodnih mučenikov Lunda in Adamiča ter položilo venec na njun grob. Sprožila se je tudi misel ustanovitve narodnega sklada. Društvo ima ravno 100 članov. Knjižnica šteje okrog 500 knjig, katere sta po včini darovala predsednik in pa g. Pfeifer, za kar jima gre od krite zahvala. C taluca je imela 27 časopisov, med temi tri hrvatske. Poročilo se odobi. — Blagajnik-gospod Milko Kapeš poroča, da je imel društvo 329-20 kron dohodkov in 341-29 K izdatkov, torej 12 09 K primankljiva. Društveno premešanje s knjižnico vred znaša 1193 K. Na predlog preglednika računov g. Skulja se podeli blagajniku absolutorij. Pri slednjih volitvah je bil izvoljen za predsednika g. dr. Ivan Oražen, v odbor pa gg: Est, Primožič, Kušar, Kapeš Milko, Škulj, Črni, Rak Ivan, Kunstler in Petrič Avgust; za namestnike: Babič, Hribar, Kraigher, Rak Fran in Traun Ivan; za revizorja: Colnar in Meglič; za namestnika: Oblak. — Nato je poročal župan Ivan Hribar, da se je v zadavi počasni filialki na Tržaški cesti doseglo toliko, da se ustanovi filialka s pribdom letom. Niveliranje tržaške ceste je gotovo ena najupravičnejših želja prebivalstva tega okraja, pa tudi cele občine in po dolgotrajnem dopisovanju mestnega magistrata z vladom se je doseglo, da vladu navelira cesto pod pogojem, da mestna občina poskrbi za odvod vode. Prava kanalizacija pa ni mogoča, dokler se ne regulira Ljubljana in ne poglobi struga Gradaščice, ki bi sicer stopala v kanale. — Glede obrtne šole pravi, da se je res ministru izreklo, da so tla v Prulah premokra, ali da ima pri tem odločevati le vlad, občinski svet bo stal v tej zadavi popolnoma nepristranski. Vsekako pa se je stvar vsed zunanjih homatij zavlekla za kaka tri leta. Ministrstvo javnih del je govorilki prav danes obvestilo, da je izdal nov razpis za obrtno šolo, ki bo že najbrž v rokah deželne vlade. Kakor hitro dobi občinski svet v roke, bo sklepal o njej in upati je, da se stvar reši ugodno. Nato poudarja g. dr. Ivan Tavčar, da ga veseli obilna udeležba na občnem zboru, kar posebno kaže, da se gibljo mlade moči. Skupnega organizačnega dela je tembolj treba, ker so naši nasprotniki ostali pri oni ostudnosti, v kateri so se rodili. Tako so te dni napadli slovensko ženstvo, ki je, odrinjano po Nemcih, hotel pokazati svoje dobro sreco. Skrajna ostudnost je to in zdi se, kajor bi hoteli celo zagovarjati ono Galletovo Lino. Organizacija je potrebna, ali pri tem naj ne bo kake konkurence med posameznimi okraji, potrebna pa je organizacija tembolj, ker misijo nasprotniki, da si bodo napravili iz Ljubljane svojo molzno kravo. Ljubljana res veliko plačuje, zato pa mora tudi dobiti svoje pravice, zato pa je tudi treba delovati z vso silo proti tisti klerikalni ostudnosti, ki danes sili na dan. Dr. Sviligelj je ravno tako poudarjal potrebo krepitev napredne organizacije na političem, prosvetnem in gospodarskem polju, da ostane Ljubljana slej ko prej trdujava svoje, svobodne meščanstvo. Doktor Žerjav v poudarja, da je društvo za dvsorski okraj največjega pomena za splošno organizacijo, kajti v njem so se pred vsemi združile v

Družba sv. Cirila in Metoda ima v zalogi še precejšnje število velikonočnih razglednic. Bližajo se prazniki; vsak zaveden rodoljub naj napiše voščila k praznikom na družbeno razglednice. Posnemajmo v tem Čehi, ki rabijo o takih sludnjah izključno razglednice „Šol. Matice“! — Vsak trafikant bi moral imeti družbeno razglednice.

Računske liste družbe sv. Cirila in Metoda so naročili v zadnjem času sledeče p. n. tvrdeke: a) iz Ljubljane: Trškanova gostilna, rest. Auer, P. Turk gost. za Gradom, gost. pri „Lipi“, kavarna „Europa“, rest. Križ, rest. „Novi svet“, gost. Zupančič, Podmat, „Jugoslovanska restavracija“, kavarna „Ilijica“, gost. Tratnik, rest. „Narodni dom“, Menzinger trgovina, gost. Marijan, rest. „Pri roki“, gost. Lazar, Štefka Babnik, hotel Seidl, hotel „Štrukelj“, gost. Avguštin Zajec, „Svicařijský“, rest. „Zlata riba“, gost. pri Čonku; b) z dežele: Burja, gost. Spodnja Šiška, Špilar, St. Peter, „Cene“ z Ribnico, dr. Maurer, Krško, K. Florjan, Kranj, R. Strmecky, Celje, Sezini, Logatec, Deisinger, Škofja Loka, I. Koklič, Rudolfovo, Klaužer, Brežice, I. Sevar, Šmarna gora, R. Kunej, Videm, Breznik, Črnomelj, kavarna Gaude, Tržič, Hmelj, Radeče, Arko, Ribnica, M. Mayer, Kranj, Fr. Trobaj, Gornji grad, stare, Kamnik. Burja, Šiška.

Tejovadno društvo Sokol I priredi v nedeljo, 4. julija t. l., svojo II. veliko vrtno veselico ter se vsa narodna društva vladajo naprosto, da se ozirajo na imenovani dan.

Veselični odsek Sokola I.

G. Matija Pegorec, trgovec zlatnine in knjig v Chicagu poslal nam je 150 K in sicer 100 za spomenik Lundru in Adamiču, 50 pa za Ciril Metodovo družbo. Vsoto je deloma daroval sam ob spominu na dogodek v septembri, deloma skupil pri razglednicah žrtve, deloma pa nabral med Slovenci na Silvestrov večer, ko so se poslavljali od prežlostnega leta 1908, zaznamovanega s slovensko krvjo. Vrlemu rodoljubu ter vsem Slovencem, ki ne zabijo v daljni Ameriki svoje prve domovine, kličemo: srčna hvala!

Za N. D. O. v Ljubljani je nabral tov. F. Hribar pri občnem zboru pol. in izobr. društva za Dvorski okraj 10 K, in sicer so darevali: Gg. dr. Orazen 5 K, Kušar 1 K, Meglič 1 K, Škulj 1 K, dr. Žerjav 1 K in Šaplja 1 K. Cenjenim darovalcem bodi tem potom izrečena najsršnejša zahvala!

Občni zber gostilničarjev, krčmarjev in kavarnarjev v Ljubljani se vrši v petek, 2. mal. travna, ob 2. uri pop. v veliki dvorani „Mestne doma“ z običajnim dnevnim redom.

Dajmo ga fest potegniti! Piše se nam: V ljubljanskem vlehotelu stanuje že delj časa, gotovo pol meseca, neki tuječ s svojo soprogo, Slovan, prijazen človek, ki rad poisče družbo, da se pozabava v njej. Tako se je zgodilo tudi pred par dnevi. V družbi je bil tudi vodja tistega podjetja, in ko je pristopil tuječ k družbi, g. vodja ni čutil druge potrebe, da je pozval družbo, da najtuječ, ki le slabo razume slovensko, pošteno potegne. Pač smo res radovedni, ali je tako postopanje v korist tujskemu prometu in tudi podjetju samemu. Odgovor na to vprašanje prepuščamo gospodu, ki tako rad vleče.

Odda se tobakarna potom javnega pogajanja v hiši št. 70 v Toplicah, davnici okr. Litija. Nastani se lahko tudi v kaki hiši v neposredni bližini. Varčina znaša 40 kron. Po nudbe do 28. mal. travna na predpisanih tiskovinah predstojništvo fin. ravnateljstva v Ljubljani.

Uboj v Kočevju — sad večnega hujskanja Kočevskega proti Slovencem. V nedeljo, dne 28. t. m., je bil na Auerspergovem trgu napa den kolarski pomočnik, dvajsetletni Alojzij Koretič, rodom Slovenec Napadalci pobili so ga s palicami na tla, vendor se je Koretiču posrečilo skočiti na noge — sedaj pa je zadal Koretič glavnemu napadalcu, dvaintridesetletnemu dinarju Karolu Plavcu, ki je koroški Nemec, z nožem rano na levo ramo in je Plave vsele te rane že po preteklu dveh ur umrl. Orožništvo je Koretiča na nje gojem stanovanju takoj artovalo in le-ta se je vil v obupu, ko so mu povedali, da je bila rana smrtonosna. Samo braniti se je hotel in silobran je provročil nesrečo. — Popisani tragediji slučaj nam vzbuja gremke spomine, koliko smo že morali kočevski Slovenci pretrpeti pred neprestanimi napadi nahujskane in za izzivanja plačane poceste Slovencev.

Pot blaznikov v enem dnevu so priveli v tržaško blaznico, pri katerih so se pojavili znaki hipne blaznosti.

V Opatiji je bilo 24. t. m. 3344 tuječev.

Prepoved orožja v Zagrebu. K včerajšnjemu poročilu o zaplembi orožja in streljiva v Zagrebu se pojasnjuje naknadno, da so izveti gozdari, javni uradniki, ki službeno potrebujejo orožje, trgovci in obrtniki, ki so navezani na razstrelna sredstva in v omejeni izmeri tovar-

šetajoč se po glavnem trgu, ali ne vidite tam dobro znanih bujskačev in jih v skrbi za blagor in ugled mesta ne navijete „visokih“ učes in ne primate za „rdeče“ nosove! Le-ti „visoki“ in „rdeči“ imajo Plavca na vesti! Te naj pogradi državno pravdništvo in jih tira pred stol pravice — potem pa bode v Kočevju zavladal mir, ki si ga delaljubni Slovenci tako želimo in ki tudi Kočevjem ne bode v škodo.

Aljažev dom v Vrath razdeljam. Župnik Aljaž z Dovjega je poslal včeraj „Slov. plan. društvo“ to-le pismo o strašni nesreči, ki je zadelo to društvo. V pismu se bere med drugim: Sledi je prišel iz Vrat Franc Jakelj, posestnik v Dovjem, ki je šel pogledati svoje oglje zgor Turkove bajte in ž njim Kosmatov Šimen. Šla sta pogledati tudi Aljažev dom, še bi bilo kaj streho popraviti, pa že od daleč sta videla, da stoji prvo nadstropje Aljaževega doma skoraj celo s streho vred pri kegljišču, 30 metrov proč od prejšnje hiše pri ograji proti Bistrici; — pritiči Aljaževega doma, deloma razdejano, stoji še na starem mestu in polovico Domnika gleda ven. Odvarnici ni ni nobenega sledu, istotako ne o stari Aljaževi koči. Vidi se, da se je vrh Rogice (Dovka) utrgal velik plaz in sredi gore, kjer je rob (nos), se je razdelil v dva dela: veliki del se je obrnil bolj proti Dovju, 400 metrov daleč od Aljaževega doma in leži čez pot na tisti ledinici (trati), kjer je bilo kopišče in je prinesel seboj grmovje in drevje (10 col debelo) ter šel v Bistroc; manjši del pa se je obrnil proti Aljaževemu domu in ostal zunanj graje 50 metrov daleč in puh (začni pritisk) je poslopre odnesel. Tako sodi tukajšnji posestnik Klančnik, ki se pa gotovo moti. Klančnik je videl dve veliki korenini pri Aljaževem domu, tedaj se kaže, da je plaz šel čez poslopje in korenine prinesel, potem pa je zopet nov sneg padel, da Klančnik ni videl plazu. Tudi iz drugih hribov so šli strašni plazovi in končali gozde, v Radolni do hiš, iz Stenarja, Čmira, veliko plazov je šlo do Bistroc. Pot v Vrata se skoraj ne pozna, vse leži križem. Tudi po Peričniku je prišel velik plaz in nasproti s Črno goro. Pri mostu sta se objela in združila visoko nad mostom. — Stari može, ki pomnijo daleč nazaj, pravijo, da tukaj še ni nikdar šel plaz. Jožef Jekelj mi je zatreval še pred 10 dnevi, da stavi vse svoje premoženje in celo življenje, da na Aljaževem domu ne bo nikdar prišel plaz, ko sem ga spraševal, če je nevarno Rekel je, da so v sredi grbni in robovi, ki plaz obrnejo proti Dovju. Pa morebiti so sedaj bili ti grbni že od snega zasuti, da je nov plaz (z dejem naročen) kar čez šel.

„Štajerc“ na zatoženi klopi. Dne 5 aprila se vrši pred porotnim sodiščem v Mariboru razprava proti odgovornemu uredniku „Stajera“ Karlu Linhartu. Toži ga odvetnik dr. Brejov v Celovcu.

Nesreča na železnici. 31letni železniški delavec Anton Hojnšek je padel na Pragerskem med premikanjem vlakov pod tovorni voz, kateri mu je odrezal obe nogi pri kolenu in en prst na levi roki. Odpeljali so ga v mariborskino bolnico.

Slovenska čitalnica in slovensko društvo v Mariboru. Veliki koncert pomnoženega salonskega orkestra in pevskega zbora bo dne 4. aprila 1909 v veliki dvorani „Narodnega doma“ na korist ljudske knjižnice in glasbenega skladja.

Umoril je z nožem 11letno šolarnico M. Hribenik v Modriču blizu Oplotnice iz zavisti, ker je dobila neko dedčino, neki 30letni fant in nato zbežal v Pohorje.

Ustrelila se je iz neznanega vzroka 16letna hčerka občinskega tajnika v Brucku ob Muri.

Novo društvo. Namestništvo v Trstu je potrdilo pravila novega društva „Zveza županov in podžupanov na Krasu“ s sedežem v Sežani.

Zmotil se je. Urno, hitro, s čarovno naglico so smukuli tatinški prstje elekrotehnika Rusischa v Trstu v žep neke gospodične in izvedli neopazeno lično pisemce. Toda v prepričanju, da izvleže bankovce, ga je pogled na pismo toliko razočaral, da je pozabil na svojo umetnost, in s tem nehoti opozoril gospodično, katera je urno poklicala stražnika, katerega je odpeljal po plačilo.

Pot blaznikov v enem dnevu so priveli v tržaško blaznico, pri katerih so se pojavili znaki hipne blaznosti.

V Opatiji je bilo 24. t. m. 3344 tuječev.

Prepoved orožja v Zagrebu. K včerajšnjemu poročilu o zaplembi orožja in streljiva v Zagrebu se pojasnjuje naknadno, da so izveti gozdari, javni uradniki, ki službeno potrebujejo orožje, trgovci in obrtniki, ki so navezani na razstrelna sredstva in v omejeni izmeri tovar-

nari in trgovci orožja. Orožje in streljivo se mora oddati tekom 8 dni s pritrjenim napisom in naslovom lastnika. Za vsako prikritev orožja je napovedana huda kazna. Prepovedan je nadalje vsak prevoz, izvoz in uvoz orožja in streljiva. Tudi gostilničarjem in hotelirjem se je strogo začakalo, paziti in nadzorovati došle prijave in orožja.

Nevaren brat. Predvčerajšnjim je policija artovala ključavnarskega pomočnika Ferdinanda Pračka, ker je v neki hotel sledil svoji sestri ter z nekim konjičastim želesom hotel vdreti v njeno sobo, da bi ji tam kaj storil. Praček je že dopoldne hodil na kolovor pričakovat sestro. Jezen je vsled tega na njo, ker je kot priča odkrito, toda nepovoljno izpovedala pred sodiščem zoper brata Adolfa, ki je dobil zaradi hude krive prisegi 15 mesecov zapora. Ferdinand je že pri sodišču tako postopal, da ga je moral predsednik zavrniti iz dvorane. Oddali so ga sodišču.

Izreden eksemplar. Policiji in raznemu sodiščem dobro znani Ljubljancan, prijatelj Mestnega loga, 43letni Michael Komar je nedavno zapustil svojo rodno mesto in krenil proti Notranjski. Kakor že v Ljubljani in drugod, je imel tudi v Vipavi priliko se seznaniti s varnostnimi organi, ki so ga potem oddali sodišču, kjer pa mož zatrjuje, da je zelo delaven in da je tukaj prav pridno šival Seveda je ta zagovor piškar in bode Komar še brenčal za omreženimi durmi. Kako pa da je nedolžen, izpričuje že dejstvo, ker ni bil pri raznih sodiščih zaradi beračenja, postopanja, goljufije, tativne, javnega nasilstva, telesne poškodbe nič manj kakor 51krat kaznovan, poleg tega je bil pa tudi v prisilnih delavnicih, katera mu svoj časniček je zopet ne odide.

Nesreča. Ko je predvčerajšnjem krovce popravil na Paichlovi hiši streho in opeko metal na tla, je ena padla na glavo mimočutno Bogoslušu Kalašnu ter ga znatno poškodovala.

Zblaznel je predvčerajšnjem 70letnemu delavec Jurij Dolenc, rodom iz Železnikov, pristojen v Ljubljano. Prepeljali so ga z rešilnim vozom na opazovalni oddelek. Moža je bil že davno udaril po glavi s kopitom konj in je od takrat tudi epileptičen.

Arestovan je bil včeraj leta 1889. v Črnučah rojeni in v Mirno peč pristojni delavec Anton Gale, ker ga tukajšnje c. kr. dež. sodišče proganja zaradi huščenja razdaljstva razdaljenja Nj. Veličanstva.

Prepeljali so ga z rešilnim vozom na opazovalni oddelek. Moža je bil že davno udaril po glavi s kopitom konj in je od takrat tudi epileptičen.

Pes je popadel predvčerajšnjem na Karolinski zemlji delavca Franca Vidmarja ter ga na desni nogi poškodoval. Lastnik psa je znan.

Zatekla se je malo, bela foksterier psica, za katero izve lastnik pri policiji.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 73 Slovencev in 5 Hrvatov. 66 Hrvatov se je odpeljalo v St. Pölten, 18 pa na Dunaj. Tudi 13 vozov lažnih zidarjev in delavcev se je peljalo skozi Ljubljano.

Izgubljeno in najdeno. Šolska učenka Marija Beningerjeva je izgubila ročno delo in nekaj svile. — Trgovec g. Ludvik Spitz je izgubil ščipalkin. — Ga. Marija Pevalekova je izgubila zlato brožo. — Kavarna g. Leon Miholič je našel denarnico z začasnimi listki. — Ga. Ana Koširjeva je našla denarnico z manjšo vsoto denarja. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen odnosno najden črn moški klobuk. — Stražnik Jakob Grčar je našel zavitek kotonine.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dvorni obed za ministre.

Dunaj, 31. marca. Cesar je povabil vse ministre na dvorni obed prihodnjo soboto.

Srbška nota.

Dunaj, 31. marca. Srbski poslanik dr. Simić je danes dopoldne izročil ministru baronu Aehrenthalu noto svoje vlade. Nota je docela kratka in se glasi: Srbija priznava, da aneksija Bosne in Hercegovine ne tangira njenih pravic in da se bo pokorila odredbam, ki jih bodo ukenile velesile glede § 25 berolinske pogodbe.

Volitev župana na Dunaju.

Dunaj 31. marca. Danes je bil zopet izvoljen za župana dr. Lueger. To je že 7. izvolitev.

Rekrutni zakon.

Dunaj 31. marca. Uradni list „Wiener Zeitung“ priobčuje sankcionirani rekrutni zakon.

Cesarjevo pismo nemškemu cesarju.

Dunaj 31. marca. Listi zatrjujejo, da je postal cesar Fran Josip nemškemu cesarju svojeročno pismo, v katerem se mu zahvaljuje za podporo, ki jo je Nemčija nudila Avstro-Ogrski v sporu s Srbijo.

Stanarina za vokojene častnike.

Dunaj 31. marca. Sekojski načelniki v vojnem ministerstvu general Hoffmann je odpotoval v Pešto, da konferira z ogrsko vlado glede stanarine, ki se ima dovoliti vokojenim častnikom. Vlada namerava dovoliti vokojenim častnikom tretjino stanarine, ki jo izplačuje aktivnim častnikom. Skupaj 10389 K. — Srčna hvala!

Za spomenik Lundru in Adamiču: G. M. Pogorelc v Chicagu 100 K. — Srčna hvala!

Za Učiteljski konvikt: G. A. Korbar, nadučitelj v Preserji nabral pri prijateljih 12 K. — G. Janko Skerbec, nadučitelj v Višnji gori 5 K, mesto cvetel na krsto prijateljice in odkritorske koleginje gospice Roze Junis iz Toplic na Zagorju. — Skupaj 17 K. — Srčna hvala!

Za spomenik Lundru in Adamiču: G. M. Pogorelc v Chicagu 100 K. — Srčna hvala!

Ako tudi trški jutranji listi — izvzemli „Edinstvo“ — niso mogli

Priporočamo našim rodbinam
kolinsko cikorijo.

Rogaški tempeljski vrelec

zbuja tek in dela lahko prebave
ter ureja menjavanje snovi. 1287-2

Pecite 536 5

pražite

kuhajte

samo s

Kunerolom!

Škatljica 40 vin.
Po vseh lekarnah

Učinek presenetljiv. Ob pričetku na-
koda skoro nezmotljiv uspeh. 1018-7

Zlne cene v Budimpešti.

Dne 31. marca 1909.

Terminal

Pšenica za april 1909 za 50 kg K 18:58
Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 11:03
Rž za april za 50 kg K 9:95
Koruza za maj za 50 kg K 7:47
Oves za april za 50 kg K 8:63

Efektiv.

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo,
Višina nad morjem 306,9. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

marca	Cas opazovanja	Stanje bare- metra v mm	Temperat- ura v m	Vetrov:	Nebo
30. 3. zv.	732,7	91	sl. jzah.	oblačno	
31. 7. zj.	784,7	56	sl. zahod.		
2. pop.	784,9	142	sr. zahsz.		

Srednja včerajšnja temperatura 9:30,
norm. 6:40. Padavina v 24 urah 0 mm.

Dobro ohranljeno

kolo

s prostim tekom se takoj proda.
Več pove upravnštvo "Sloven-
skega Naroda". 1297-1

Prodajalko

za trgovino z mešanim blagom takoj
sprejme Ivan Kurent, trgovec v
Sevnici. 1299-1

Dobro ohranjen 1298

klavir

(mignon) se po nizki ceni proda
na Marije Terezije cesti št. 26, I.

Gosja jajca

za valjenje se dobijo pri Francu
Bizijanu v Spodnji Šiški št. 130.
1278-2

Otroški voziček

za sedeti, fin, izborno ohranjen, proda

1292 Anton Obreza

Ljubljana, Šlemburgove ulice 1.

Naznanilo.

Javljam ceni, damam in gospo-
dom, da zoper prevzemam svetlo-
likanje kakor tudi sprejemam pre-
prege v pranje in likanje.

Delo solidno in točno.

Z odličnim spoštovanjem 1287-1

Ivana Oružen

Sv. Petra cesta št. 622.

9-696

Pravilno

Ob naredbi

Slovenske tvrdke v Ljubljani.

Brivci:

Paškal Domianović
brivec,
Dunajska cesta štev. 6.

Stanko Kelšin
brivec
Kopitarjeve ulice št. 1.

Čevljarji:

Fran Medic

čevljarski mojster, trgovina s čevljimi za gospode, dame in otroke, Sv. Petra cesta št. 2.

Ivan Zamljen
čevljarski mojster,
Kongresni trg št. 13.

Čevljarske:

Josipina Herisch
zalogar čevljev češke tovarne,
Židovske ulice št. 7.

Drožarji:

Drožje: Jugoslovanska drožarna
Fran Golob & Jos. Polak
Ljubljana.

Makso Zaloker
prva izdelovalnica žitnih drožij,
Kladezne ulice 17. Rečne ulice št. 5.

Gostilne, restavracije:

Češka
budejoviška pivnica
Sv. Petra cesta št. 26.

Plzenski sanatorij pri Roži
priporoča plzenski „Prazdroj“ v steklenicah. Izvirna napolnitve.

Ivan Zupančič
gostilničar,
Martinova cesta št. 15.

Avgušin Zajec
restavracija,
Sodniške ulice št. 6.

Galanterijsko blago:

J. Frisch
trgovina potovnih predmetov ter usnjeno-galanterijskega blaga,
Marijin trg št. 3.

Fr. Iglič
trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Mestni trg.

Vaso Petričič
trgovina z galanterijskim blagom
Mestni trg št. 21.

A. Skulj
trgovina s papirjem,
Poljanska cesta št. 12.

Knjigarnе:
Narodna knjigarna
Zalogar papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Knjigoveznice:
Knjigoveznica
Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Konfekcije:
A. Lukić
trgovina s konfekcijskim blagom,
Pred Škofjo.

Lekarne:
M. Ph. Josip Čižmář
lekarna „pri Zlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Lekarna Leustek
„pri Mariji pomagaj“,
Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovža).

Mizarji:
Simon Praprotnik
stavno mizarstvo, izdelovanje omar za led, obrat s stroji, Jenkova ulice št. 7.

Alojzij Trink
mizarški mojster
Linhartove ulice št. 8.

Ignacij Vehar
mizarški mojster,
Gradaške ulice št. 12.

Manufaktурно blago:

Janko Češnik
„pri Češniku“
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevec
modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman
trgovina s suknem blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice

J. Lozar
manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

„pri Cirilu in Metodu“
(lastnik Ivan Miklavc)
Lingarjeve ulice št. 1.

A. & E. Skaberne
trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg št. 10.

Franc Ksav. Souvan
manufakturna trgovina na debelo,
Franovo nabrežje.

Franc Ksav. Souvan
manufakturni trgovini na drobno,
Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Franc Soúvan, sin
manufakturna trgovina na debelo,
Pred Škofjo št. 1, II. nadst.

Feliiks Urbanc
manufakturna trgovina na debelo in
na drobno.
Vogal Mikloščeve in Sv. Petra ceste.

Feliiks Urbanc
trgovina z manufakturnim blagom
Pod Trančo št. 2.

Modno in meš. blago:

Lud. Dolenc
zalogar na debelo z pleteninami, modnim in
drobnim blagom vsake vrste, Kongresni trg 14.

Pavel Magdič
modna trgovina, narodne vezenine,
Prešernove ulice št. 7.

Matej Orehček
trgovina z mešanim blagom,
zalogar modernih oblik,
Kolodvorske ulice št. 26.

Josipina Podkrajšek
modna trgovina,
Jurčičev trg

E. Skušek
modna trgovina z gospode,
Mestni trg št. 19.

A. Šinkovic dediči
modna trgovina,
Mestni trg št. 19

Katinka Widmayer
trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke
dame in gospode, „pri Solncu“ za vodo.

„Pri nizki cenii“
žargi Sv. Petra
cesta št. 2.
velika izbiča zimskih potrebščin in potrebščin
za krojče in šivilje.

Franc Zorec
trgovina z mešanim blagom, manufakturo in
potrebščinami za šivilje.
Martinova cesta št. 23.

Franc Zorec
trgovina z mešanim blagom in moko,
Sv. Petra cesta št. 21.

Opreme za neveste:

Anton Šarc
domači izdelek rjuh in vajenc od priprostega
do najfinjšega, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc
domači izdelek sraje, korsetov, spalnih
srajev in kril, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc
sraje za gospode, spalne sraje,
spodnje hlače itd., Sv. Petra cesta 8.

Peki:

Avgust Jenko
pekovski mojster,
Marija Terezijska cesta št. 7.

Perilo:

Marija Alešovec
perilo za gospode in dame, opreme,
učilišče za šivanje perila,
Poljanska cesta št. 22.

Platno:

Anton Šarc

platno za rjuhe in za telesno perilo,
Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc

prtji, prtiči, brisalke, namizne oprave
za kavo, robce itd., Sv. Petra cesta 8.

Posojilnice:

Kmetska posojilnica

ljubljanske okolice, sprejema hranične vloge
in daje posojila, Dunajska cesta št. 17.

Pralnica, svetlolikal.:

Anton Šarc

parna pralnica z električnim obratom,
Kolodvorske ulice št. 8.

Anton Šarc

svetlolikalnica ovratnikov in manšet,
Kolodvorske ulice št. 8.

Anton Šarc

pranje in likanje bluz, zastorov in
finega perila, Kolodvorske ulice št. 8.

Slaščičarne:

Rudolf Bischof

slaščičarna,

Poljanska cesta št. 22

Jakob Zalaznik

slaščičarna, kavarna in pekarija,
Stari trg št. 21.

Stavbniki:

Accetto Valentin

stavbna tvrdka,

Trnovski pristan št. 14

Tehnična pisarna

Karol Holinsky

arhitekt in mestni stavnik,
Selenburgove ulice št. 4, II. nadstropje.

Ivan Ogrin

stavbnik

Karlovská cesta št. 5 (I. nadstropje).

Specerijsko blago:

Berjak & Sober

specerijska trgovina in žganje

Ljubljana, Vodnikov trg št. 2.

Josip Boltar

trgovina z mešanim blagom,

Florijanska ulica št. 17.

Štefan Mencinger

trgovina s specerijskim delikatesnim
in mešanim blagom,

Martinova cesta št. 18.

T. Mencinger

trgovina s specerijskim blagom in delikatesami,

Sv. Petra cesta št. 37 in 42.

Božidar Pavčič

trgovina z manufakturnim in specerijskim
blagom,

Zaloška cesta št. 15.

Fr. Sark

trgovina s specerijskim blagom, deželnimi

pričelki in moko
Marije Terezie cesta št. 11 (Kolizej).

A. Sušnik

trgovina specerijske, železnične in raznih
barv. — Zaloška cesta št. 21.

A. Šarabon

glavna zalogar rudniške vode,

Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon

Novo urejena pražarna za kavo in mlin za
dišave z električnim obratom.

Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon

zalogar brinja in sлив ze žganjekuhu,

Zaloška cesta št. 1.

And. Verbič

trgovina z mešanim blagom,

Turjaški trg št. 1.

Tapetniki:

Anton Obreza

tapetnik in dekorater,

Selenburgove ulice št. 1.

Miroslav Perina

tapetnik,

Selenburgove ulice št. 6.

Urarji in zlatarji:

Milko Krapš

urar in trgovec z zlatino in srebrinino

Izvrstnega vipavskega vina,

lastnega pridelka, iz reblanega grozja po novem sistemu, zanečljivo čisto napravljenega, imam oddati. — Gospodje, ki hodite sami vino v Vipavo kupovat, oglašate se radi poskušnje v moji hiši v Vipavi št. 44, tik graščine, drugi pa zahtevajte pismeno vzorce. — Manj kot 1 sod (15 hektolitrov) se ne oddaja. — Cene po dogovoru.

Franc Dolenc, posestnik, Ljubljana, Stari trg štev. 1.

Najlepši čebulček liter po 60 vin.
kakor vsakovrsna druga zanesljiva semena priporoča
MAKSO SEVAR v Ljubljani.

Po pošti najtečno.

1289-1

2252 41

Modna trgovina

F. JUST-MASCHKE

Ljubljana, Židovske ulice štev. 3.

priporoča po najnižji ceni

elegantne klobuke

za dame in oroke

kakor tudi najfinje bluze, spodnja krila, predpasnike, pasne, zimsko perilo, itd.

Zunanja naročila točno in vestno.

PRESELITEV OBRTI.

Vsem svojim cenjenim naročnikom in slavnemu občinstvu sploh vlijudno naznanjam, da sem svojo

kleparsko obrt s Tržaške ceste štev. 2 preselil v

Gradišče 10, ozir. Simon Gregorčičeve ulice 2, na vogalu.

Priporočam se za vsa v svojo stroko spadajoča dela in prosim zaupanja tudi na svjem novem mestu.

Z vsem spoštovanjem

Franc Gradišar, klepar.

Novo sodavičarstvo.

Vljudno naznanjam, da sem v Ljubljani, Florijanske ulice št. 24 otvoril

izdelovanje sodavice

ter se slavnemu občinstvu in gostilničarjem priporočam kar najbolje. Postrežba bude vedno točna in solidna.

Z vsem spoštovanjem

Franc Ramovš

sodavičar v Florijanskih ulicah št. 24.

1293-1

Slovenska tvrdka čevljev domačega in tvorniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarski mojster

Kongresni trg štev. 6 v Ljubljani

se slavnemu občinstvu priporoča.

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo v lastni delavnici.

347-13

Gostilni na zahtevo za strop in franko.

Oblastveno dovoljena razprodaja!

Zaradi popolne opustitve trgovine se prodaja vse blago pod tvorniško ceno.

Glacé in druge raznovrstne rokavice za dame, gospode in otroke; kravate, srajce za gospode, negavice itd. Galantirsko blago. — Kirurgične potrebščine: trebušne obvezne, klini pasovi, ravnodržalci itd.

M. Schubert, prej Bilina & Kasch

Židovske ulice štev. 5.

901
10

Za pomladansko in letno sezono

vellikanska zalog

1157 5

narejenih oblek

In modernega blaga za naročilu po meri.

Priznano fina postrežba.

Stalne, najnižje cene.

A. KUNIC Dvorski trg štev. 3. Dvorski trg štev. 3.

Podružnica: Novo mesto, Dolenjsko.

Gostilna

bližu Ljubljane, dobro idoča, s krasnimi prostori, acetilenovo razsvetljavo, popolnoma na novo urejena, se odda radi nenadnega odpoklica najemnika v vojaško službovanje takoj ali s 1 aprili t.i. eksrema pozno.

1212-6

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

Na debele in drobne po nizkih cenah priporočam svojo bogato založeno

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pot.

Tvorniška zaloga kralj. glavnikov.

Anton Skof

.. Ernest Jevnikarjev naslednik ..

Dunaska c., v hiši gostilne št. 6

Pristni kranjski

lanenooljnati firnež

Oljnate barve

v posodicah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznano in strokovno preizkušeno najboljši.

Karbolinej

prve vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

219-23

domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatin barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zahvaljujte cenike!

2252 41

Modna trgovina

F. JUST-MASCHKE

Ljubljana, Židovske ulice štev. 3.

priporoča po najnižji ceni

elegantne klobuke

za dame in oroke

kakor tudi najfinje bluze, spodnja krila, predpasnike, pasne, zimsko perilo, itd.

Zunanja naročila točno in vestno.

PRESELITEV OBRTI.

Vsem svojim cenjenim naročnikom in slavnemu občinstvu sploh vlijudno naznanjam, da sem svojo

kleparsko obrt s Tržaške ceste štev. 2 preselil v

Gradišče 10, ozir. Simon Gregorčičeve ulice 2, na vogalu.

Priporočam se za vsa v svojo stroko spadajoča dela in prosim zaupanja tudi na svjem novem mestu.

1167 4

Z vsem spoštovanjem

Franc Gradišar, klepar.

VINO VINO

Najboljša pristna vina

(vipavska, dolenska, gorška, istrska, sploh iz vseh priznanih slovenskih vinorejskih krajev), pridelana od članov vinorejskih zadrug, se dobe po ugodnih cenah pri

Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani.

VINO VINO

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava

860-11

Puchova kolesa

Puch-,Special' K 150

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega blago veliko ceneje. Ceniki zastonj in poštnine prosti. Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Modni salon A. Vivod-Mozetič

Ljubljana Stari trg 21 Ljubljana

priporoča cenjenim damam

2821-46

elegantne klobuke

vsakovrstne modele po znano najnižjih cenah.

Popravila klobukov izvršuje fino in ceno.

Zunanja narcčila, točno.

Podružnica v Kranju.

zalni klobuki vedno zalogi.

Prvi slovenski POGREBNI ZAVOD

se priporoča slavnemu občinstvu

za ureditev pogrebnih sprevodov v Ljubljani in na deželi po nizki ceni.

1067 6

:-: JOSIP TURK :-:

lastnik prvega slovenskega

:-: pogrebnega zavoda. :-:

za ureditev pogrebnih sprevodov
Naročila se sprejemajo pri
FRANC VIDALIJU
Prešernove ulice, Ljubljana.

